

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १२.०७.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०६ ते १२ जूलै २०२४)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १३ ते १७ जूलै २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
०६/०७	०७/०७	०८/०७	०९/०७	१०/०७	११/०७	१२/०७	दिनांक	१३/०७	१४/०७	१५/०७	१६/०७	१७/०७
							पाऊस (मिमी)	१६.०	१४.०	२४.०	३०.०	३६.०
							कमाल तापमान (अं.से)	३२.०	३१.०	३१.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं.से)	२३.०	२३.०	२२.०	२२.०	२२.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८१	८४	८४	८५	९०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७२	६६	६५	६२	७५
							वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	२७	२८	२३	१८	२३
							स. वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-नैऋत्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक १४ जूलै रोजी बीड जिल्ह्यात बऱ्याच ठिकाणी तर दिनांक १५ व १६ जूलै रोजी बीड जिल्ह्यात बहुतांश ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ जूलै व १९ ते २५ जूलै दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १७ ते २३ जूलै २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार मराठवाड्यात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता पाहता पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
सोयाबीन	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या सोयाबीन पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सोयाबीन पिकात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्क किंवा अझाडिरेक्टिन १५०० पीपीएम ५०० मिली प्रति एकर याप्रमाणे पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. सोयाबीन पिक पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास तणांच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅन्झोमॅक्स ३५ % + इमीझीथीपायर ३५ % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणे करावे. सोयाबीन पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे सोयाबीन पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
खरीप ज्वारी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या खरीप ज्वारी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. खरीप ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टिन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. खरीप ज्वारी पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
बाजरी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या बाजरी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. बाजरी पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
ऊस	वाढीची	ऊस पिकात हूमणीच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटारिझीयम ऑनोसोफ्ला या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरंट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी पावसाची उघाड बघून करावी. ऊस पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
हळद	वाढीची	हळद पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
संत्रा/मोसंबी	फुलधारणा	संत्रा/मोसंबी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
डाळीब	वाढीची	डाळीब बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढून घ्यावेत. डाळीब बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चिकू	वाढीची	चिकू बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
भाजीपाला	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून बियाद्वारे लागवड केल्या जाणाऱ्या भाज्या उदा. भेंडी, कारले, भोपळा, दोडका इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड करावी. गादीवाफ्यावर तयार केलेल्या भाजीपाला पिकांच्या रोपंना ४५ दिवस झाले असल्यास पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून भाजीपाला पिकांची (वांगी, मिरची, टोमॅटो इ.) पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
फुलशेती	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा असल्याची खात्री करून फुल पिकाची पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकात तण नियंत्रण करावे. फुल पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चारा पिके	लागवड	बहुवार्षिक सकरित चारा पिकाची (डोएचएन-६, गुणवंत) लागवड ४ X ४ फुट अंतरावर करावी.
तृती रेशीम उद्योग	---	रेशीम कीटक संगोपनात स्वच्छतेला अनन्य साधारण महत्त्व आहे. हात स्वच्छ धुवूनच संगोपनगृहात प्रवेश करावा पादत्राणे गोणपाटाचे असतिल तर २ % फॉर्मॅलीन मध्ये बुडवून निर्जंतूक करावे व वेगळी स्लीपर/चप्पल संगोपन गृहासाठी वापरावी. किटकनाशक, बुरशीनाशक, तणनाशक किंवा खत पेरणी/फवारणी करून आल्यानंतर संगोपनगृहात लगेच प्रवेश करू नये. रेशीम कीटकांना फांदा खाद्य घ्यावे. अळ्यांना हात लागणार नाही याची काळजी घ्यावी. संगोपन गृहात कोबा/सिमेट कॉन्क्रेटची फरशी करून घ्यावी. चोही बाजून अर्धा फुट खोल नाली करावी म्हणजे प्रत्येक रेशीम कीटक संगोपनानंतर निर्जंतूकीकरण करणे सोईचे होईल. ०.३ टक्के कळीचा चुना + ०.२ टक्के ब्लीचिंग पावडर म्हणजे १०० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम चुना व २ कि.ग्रॅ. ब्लिचिंग पावडरची रॅकवर, जमिनीवर व शेडनेटवर फवारणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	पावसाळ्यात पशुचे खाद्य नियोजन व्यवस्थित ठेवावे व जनावरांचे खाद्य स्वच्छ व कोरडे असावे. जनावरांच्या गोठ्यात जिवजंतूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आजाराच्या विशेष संसर्जन्य आजार प्रतिबंधक लसीकरण पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने वेळेवर करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १२.०७.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०६ ते १२ जूलै २०२४)							हवामान अंदाज (दिनांक १३ ते १७ जूलै २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
०६/०७	०७/०७	०८/०७	०९/०७	१०/०७	११/०७	१२/०७	दिनांक				
							१३/०७	१४/०७	१५/०७	१६/०७	१७/०७
							पाऊस (मिमी)				
							कमाल तापमान (अं.से)				
							किमान तापमान (अं.से)				
							स. ढग स्थिती (आकाश)				
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)				
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)				
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)				
							स. वाऱ्याची दिशा				
							दु. वायव्य				

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक १४ जूलै रोजी हिंगोली जिल्ह्यात बऱ्याच ठिकाणी तर दिनांक १५ व १६ जूलै रोजी हिंगोली जिल्ह्यात बहुतांश ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ जूलै व १९ ते २५ जूलै दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १७ ते २३ जूलै २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार मराठवाड्यात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता पाहता पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
सोयाबीन	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या सोयाबीन पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सोयाबीन पिकात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्क किंवा अझाडिरेक्टीन १५०० पीपीएम ५०० मिली प्रति एकर याप्रमाणे पावसाची उघाड बघुन फवारणी करावी. सोयाबीन पिक पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास तणांच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅझोमॅक्स ३५ % + इमीझीथीपायर ३५ % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघुन फवारणे. सोयाबीन पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे सोयाबीन पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघुन फवारणी करावी.
खरीप ज्वारी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या खरीप ज्वारी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. खरीप ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघुन फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. खरीप ज्वारी पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
बाजरी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या बाजरी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. बाजरी पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
ऊस	वाढीची	ऊस पिकात हूपणीच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटाराईझोयम अॅनोसोप्ली या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरान्थ्रॉलीप्रॉल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी पावसाची उघाड बघुन करावी. ऊस पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
हळद	वाढीची	हळद पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
संत्रा/मोसंबी	फुलधारणा	संत्रा/मोसंबी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
डाळींब	वाढीची	डाळींब बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढून घ्यावेत. डाळींब बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चिकू	वाढीची	चिकू बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
भाजीपाला	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून बियाद्वारे लागवड केल्या जाणाऱ्या भाज्या उदा. भेंडी, कारले, भोपळा, दोडका इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड करावी. गादीवाफ्यावर तयार केलेल्या भाजीपाला पिकांच्या रोपंना ४५ दिवस झाले असल्यास पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून भाजीपाला पिकांची (वांगी, मिरची, टोमॅटो इ.) पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
फुलशेती	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा असल्याची खात्री करून फुल पिकाची पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकात तण नियंत्रण करावे. फुल पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चारा पिके	लागवड	बहुवार्षिक संकरित चारा पिकांची (डीएचएन-६, गुणवंत) लागवड ४ X ४ फुट अंतरावर करावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम कीटक संगोपनात स्वच्छतेला अनन्य साधारण महत्त्व आहे. हात स्वच्छ धुवूनच संगोपनगृहात प्रवेश करावा पादत्राणे गोणपाटाचे असतिल तर २ % फॉर्मॅलिन मध्ये बुडवून निर्जंतूक करावे व वेगळी स्लीपर/चप्पल संगोपन गृहासाठी वापरावी. किटकनाशक, बुरशीनाशक, तणनाशक किंवा खत पेरणी/फवारणी करून आल्यानंतर संगोपनगृहात लगेच प्रवेश करू नये. रेशीम कीटकांना फांदा खाद्य द्यावे. अळ्यांना हात लागणार नाही याची काळजी घ्यावी. संगोपन गृहात कोबा/सिमॅट कॉन्क्रेटची फरशी करून घ्यावी. चोही बाजून अर्धा फुट खोल नाली करावी म्हणजे प्रत्येक रेशीम कीटक संगोपनानंतर निर्जंतूकीकरण करणे सोईचे होईल. ०.३ टक्के कळीचा चुना + ०.२ टक्के ब्लीचिंग पावडर म्हणजे १०० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम चुना व २ कि.ग्रॅ. ब्लिचिंग पावडरची रंकेवर, जमिनीवर व शेडनेटवर फवारणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	पावसाळ्यात पशुचे खाद्य नियोजन व्यवस्थित ठेवावे व जनावरांचे खाद्य स्वच्छ व कोरडे असावे. जनावरांच्या गोठ्यात जिवजंतूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आजाराच्या विशेष संसर्जन्य आजार प्रतिबंधक लसीकरण पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने वेळेवर करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक

ग्रामीण कृषी मौसम सेवा

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १२.०७.२०२४

मार्गील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०६ ते १२ जूलै २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १३ ते १७ जूलै २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
०६/०७	०७/०७	०८/०७	०९/०७	१०/०७	११/०७	१२/०७	दिनांक		१३/०७	१४/०७	१५/०७	१६/०७	१७/०७
							पाऊस (मिमी)		१०.०	१६.०	१०.०	३३.०	३८.०
							कमाल तापमान (अं .सें)		३१.०	३०.०	३२.०	३१.०	३१.०
							किमान तापमान (अं .सें)		२३.०	२३.०	२२.०	२२.०	२१.०
							स.	ढग स्थिती (आकाश)	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः
							दु.		ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		१००	९८	८५	९०	९५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		१००	८७	७२	७५	८६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		२५	२५	२३	१९	२२
							स.	वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.		पश्चिम-वायव्य	पश्चिम	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक १६ जूलै रोजी जालना जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मुसळधार स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक १५ जूलै रोजी जालना जिल्ह्यात बहुतांश ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ जूलै व १९ ते २५ जूलै दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १७ ते २३ जूलै २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार मराठवाड्यात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता पाहता पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था करावी.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
सोयाबीन	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या सोयाबीन पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सोयाबीन पिकात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्क किंवा अझाडिरेक्ट्रीन १५०० पीपीएम ५०० मिली प्रति एकर याप्रमाणे पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. सोयाबीन पिक पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास तणांच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅझोमॅक्स ३५ % + इमीझीथीपायर ३५ % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणे करावे. सोयाबीन पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे सोयाबीन पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
खरीप ज्वारी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या खरीप ज्वारी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. खरीप ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅझोमॅक्स ३५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. खरीप ज्वारी पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
बाजरी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या बाजरी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. बाजरी पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
ऊस	वाढीची	ऊस पिकात हूमणीच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटादाईझीमम अॅनोसोफ्ले या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरंट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी पावसाची उघाड बघून करावी. ऊस पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
हळद	वाढीची	हळद पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
संत्रा/मोसंबी	फुलधारणा	संत्रा/मोसंबी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
डाळींब	वाढीची	डाळींब बागेतल अतिरिक्त फुटवे काढून घ्यावेत. डाळींब बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चिक्	वाढीची	चिक् बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
भाजीपाला	पून्लागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून बियाद्वारे लागवड केल्या जाणाऱ्या भाज्या उदा. भेंडी, कारले, भोपळा, दोडका इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड करावी. गादीवाफ्यावर तयार केलेल्या भाजीपाला पिकांच्या रोपांना ४५ दिवस झाले असल्यास पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून भाजीपाला पिकांची (वांगी, मिरची, टोमॅटो इ.) पून्लागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
फुलशेती	पून्लागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा असल्याची खात्री करून फुल पिकांची पून्लागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकात तण नियंत्रण करावे. फुल पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चारा पिके	लागवड	बहुवार्षिक संकरित चारा पिकांची (डीएचएन-६, गुणवंत) लागवड ४ X ४ फुट अंतरावर करावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम कीटक संगोपनात स्वच्छतेला अनन्य साधारण महत्त्व आहे. हात स्वच्छ धुवूनच संगोपनगृहात प्रवेश करावा पादत्राणे गोणपाटाचे असतील तर २ % फॉर्मॅलिन मध्ये बुडवून निर्जंतूक करावे व वेगळी स्लीपर/चाम्ल संगोपन गृहासाठी वापरावी. किटकनाशक, बुरशीनाशक, तणनाशक किंवा खत पेरणी/फवारणी करून आल्यानंतर संगोपनगृहात लगेच प्रवेश करू नये. रेशीम कीटकांना फांदा खाद्य द्यावे. अळ्यांना हात लागणार नाही याची काळजी घ्यावी. संगोपन गृहात कोबा/सिमॅट काँक्रेटची फरशी करून घ्यावी. चोही बाजून अर्धा फुट खोल नाली करावी म्हणजे प्रत्येक रेशीम कीटक संगोपनांतर निर्जंतूकीकरण करणे सोईचे होईल. ०.३ टक्के कळीचा चुना + ०.२ टक्के ब्लीचिंग पावडर म्हणजे १०० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम चुना व २ कि.ग्रॅ. ब्लिचिंग पावडरची रंकर, जमिनीवर व शॉडनेटवर फवारणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	पावसाळ्यात पशुचे खाद्य नियोजन व्यवस्थित ठेवावे व जनावरांचे खाद्य स्वच्छ व कोरडे असावे. जनावरांच्या गोठ्यात जिवजंतूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आजाराच्या विशेष संसर्गजन्य आजार प्रतिबंधक लसीकरण पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने वेळेवर करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १२.०७.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०६ ते १२ जूलै २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १३ ते १७ जूलै २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
०६/०७	०७/०७	०८/०७	०९/०७	१०/०७	११/०७	१२/०७	दिनांक		१३/०७	१४/०७	१५/०७	१६/०७	१७/०७
							पाऊस (मिमी)		११.०	१२.०	१८.०	४०.०	३५.०
							कमाल तापमान (अं .सें)		३२.०	३०.०	३१.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं .सें)		२३.०	२२.०	२२.०	२१.०	२१.०
							स.	ढग स्थिती (आकाश)	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः
						दु.	ढगाळ		ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		८०	८१	८३	८६	८५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		५६	६८	७२	७५	८०
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		२६	२७	२१	१७	२३
							स.	वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-	पश्चिम-	पश्चिम-	पश्चिम-	पश्चिम-
						दु.	वायव्य		वायव्य	वायव्य	वायव्य	वायव्य	

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक १५ जूलै रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मुसळधार स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक १४ जूलै रोजी लातूर जिल्ह्यात बऱ्याच ठिकाणी तर दिनांक १६ जूलै रोजी लातूर जिल्ह्यात बहुतांश ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ जूलै व १९ ते २५ जूलै दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १७ ते २३ जूलै २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार मराठवाड्यात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता पाहता पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था करावी.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
सोयाबीन	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या सोयाबीन पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सोयाबीन पिकात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्क किंवा अझाडिरेक्ट्रीन १५०० पीपीएम ५०० मिली प्रति एकर याप्रमाणे पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. सोयाबीन पिक पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास तणांच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅझोमॅक्स ३५ % + इमीझीथीपायर ३५ % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणे करावे. सोयाबीन पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे सोयाबीन पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
खरीप ज्वारी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या खरीप ज्वारी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. खरीप ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. खरीप ज्वारी पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
बाजरी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या बाजरी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. बाजरी पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
ऊस	वाढीची	ऊस पिकात हूमणीच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटादाईझीमम अॅनोसोफ्लो या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी पावसाची उघाड बघून करावी. ऊस पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
हळद	वाढीची	हळद पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
संत्रा/मोसंबी	फुलधारणा	संत्रा/मोसंबी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
डाळीब	वाढीची	डाळीब बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढून घ्यावेत. डाळीब बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चिक्	वाढीची	चिक् बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
भाजीपाला	पूरुनलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून बियाद्वारे लागवड केल्या जाणाऱ्या भाज्या उदा. भेंडी, कारले, भोपळा, दोडका इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड करावी. गादीवाफ्यावर तयार केलेल्या भाजीपाला पिकांच्या रोपांना ४५ दिवस झाले असल्यास पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून भाजीपाला पिकांची (वांगी, मिरची, टोमॅटो इ.) पूरुनलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
फुलशेती	पूरुनलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा असल्याची खात्री करून फुल पिकांची पूरुनलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकात तण नियंत्रण करावे. फुल पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चारा पिके	लागवड	बहुवार्षिक संकरित चारा पिकांची (डीएचएन-६, गुणवंत) लागवड ४ X ४ फुट अंतरावर करावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम कीटक संगोपनात स्वच्छतेला अनन्य साधारण महत्व आहे. हात स्वच्छ धुवूनच संगोपनगृहात प्रवेश करावा पादत्राणे गोणपाटाचे असतील तर २ % फॉर्मॅलिन मध्ये बुडवून निर्जंतूक करावे व वेगळी स्लीपर/चाम्ल संगोपन गृहासाठी वापरावी. किटकनाशक, बुरशीनाशक, तणनाशक किंवा खत पेरणी/फवारणी करून आल्यानंतर संगोपनगृहात लगेच प्रवेश करू नये. रेशीम कीटकांना फांदा खाद्य द्यावे. अळ्यांना हात लागणार नाही याची काळजी घ्यावी. संगोपन गृहात कोबा/सिमॅट काँक्रेटची फरशी करून घ्यावी. चोही बाजून अर्धा फुट खोल नाली करावी म्हणजे प्रत्येक रेशीम कीटक संगोपनानंतर निर्जंतूकीकरण करणे सोईचे होईल. ०.३ टक्के कळीचा चुना + ०.२ टक्के ब्लीचिंग पावडर म्हणजे १०० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम चुना व २ कि.ग्रॅ. ब्लिचिंग पावडरची रंकर, जमिनीवर व शॉडनेटवर फवारणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	पावसाळ्यात पशुचे खाद्य नियोजन व्यवस्थित ठेवावे व जनावरांचे खाद्य स्वच्छ व कोरडे असावे. जनावरांच्या गोठ्यात जिवजंतूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आजाराच्या विशेष संसर्गजन्य आजार प्रतिबंधक लसीकरण पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने वेळेवर करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १२.०७.२०२४

मार्गील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०६ ते १२ जूलै २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १३ ते १७ जूलै २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
०६/०७	०७/०७	०८/०७	०९/०७	१०/०७	११/०७	१२/०७	दिनांक		१३/०७	१४/०७	१५/०७	१६/०७	१७/०७
							पाऊस (मिमी)		२४.०	२६.०	२९.०	४५.०	३८.०
							कमाल तापमान (अं.सें)		३३.०	३९.०	३२.०	३२.०	३१.०
							किमान तापमान (अं.सें)		२५.०	२४.०	२४.०	२३.०	२२.०
							स.	ढग स्थिती (आकाश)	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः	पूर्णतः
						दु.	डगाळ		डगाळ	डगाळ	डगाळ	डगाळ	
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		९३	८८	८४	९०	९३
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		७२	८०	७५	७८	८०
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		२३	२३	१९	१६	२१
							स.	वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
						दु.	पश्चिम-वायव्य		पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक १५ जूलै रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मुसळधार स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक १४ जूलै रोजी नांदेड जिल्ह्यात बऱ्याच ठिकाणी तर दिनांक १६ जूलै रोजी नांदेड जिल्ह्यात बहुतांश ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ जूलै व १९ ते २५ जूलै दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १७ ते २३ जूलै २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार मराठवाड्यात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता पाहता पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
सोयाबीन	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या सोयाबीन पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सोयाबीन पिकात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्क किंवा अझाडिरेक्ट्रीन १५०० पीपीएम ५०० मिली प्रति एकर याप्रमाणे पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. सोयाबीन पिक पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास तणांच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅझोमॅक्स ३५ % + इमीझीथीपायर ३५ % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणे करावे. सोयाबीन पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे सोयाबीन पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
खरीप ज्वारी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या खरीप ज्वारी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. खरीप ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅमेक्ट्रीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. खरीप ज्वारी पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
बाजरी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या बाजरी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. बाजरी पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
ऊस	वाढीची	ऊस पिकात हूमणीच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटादाईझीयम अॅनोसोफ्ले या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरंट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी पावसाची उघाड बघून करावी. ऊस पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
हळद	वाढीची	हळद पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
संत्रा/मोसंबी	फुलधारणा	संत्रा/मोसंबी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
डाळींब	वाढीची	डाळींब बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चिक्कू	वाढीची	चिक्कू बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
भाजीपाला	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून बियाद्वारे लागवड केल्या जाणाऱ्या भाज्या उदा. भेंडी, कारले, भोपळा, दोडका इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड करावी. गादीवाफ्यावर तयार केलेल्या भाजीपाला पिकांच्या रोपंना ४५ दिवस झाले असल्यास पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून भाजीपाला पिकांची (वांगी, मिरची, टोमॅटो इ.) पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
फुलशेती	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा असल्याची खात्री करून फुल पिकांची पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकात तण नियंत्रण करावे. फुल पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चारा पिके	लागवड	बहुवार्षिक संकरित चारा पिकांची (डोएचएन-६, गुणवत्त) लागवड ४ X ४ फुट अंतरावर करावी.
तृती रेशीम उद्योग	---	रेशीम कीटक संगोपनात स्वच्छतेला अनन्य साधारण महत्त्व आहे. हात स्वच्छ धुवूनच संगोपनगृहात प्रवेश करावा पादत्राणे गोणपाटाचे असतील तर २ % फॉर्मॅलिन मध्ये बुडवून निर्जंतूक करावे व वेगळी स्लीपर/चप्पल संगोपन गृहासाठी वापरावी. किटकनाशक, बुरशीनाशक, तणनाशक किंवा खत पेरणी/फवारणी करून आल्यानंतर संगोपनगृहात लगेच प्रवेश करू नये. रेशीम कीटकांना फांदा खाद्य द्यावे. अळ्यांना हात लागणार नाही याची काळजी घ्यावी. संगोपन गृहात कोबा/सिमेट कॉन्क्रेटची फरशी करून घ्यावी. चोही बाजून अर्धा फुट खोल नाली करावी म्हणजे प्रत्येक रेशीम कीटक संगोपनानंतर निर्जंतूकीकरण करणे सोईचे होईल. ०.३ टक्के कळीचा चुना + ०.२ टक्के ब्लिचिंग पावडर म्हणजे १०० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम चुना व २ कि.ग्रॅ. ब्लिचिंग पावडरची रॅकवर, जमिनीवर व शेडनेटवर फवारणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	पावसाळ्यात पशुचे खाद्य नियोजन व्यवस्थित ठेवावे व जनावरांचे खाद्य स्वच्छ व कोरडे असावे. जनावरांच्या गोठ्यात जिवजंतूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आजारांच्या विशेष संसर्जन्य आजार प्रतिबंधक लसीकरण पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने वेळेवर करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३०/२०२४ - २०२५ शुक्रवार, दिनांक - १२.०७.२०२४

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०६ ते १२ जूलै २०२४)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १३ ते १७ जूलै २०२४ साठी हवामान अंदाज)				
०६/०७	०७/०७	०८/०७	०९/०७	१०/०७	११/०७	१२/०७	दिनांक		१३/०७	१४/०७	१५/०७	१६/०७	१७/०७
८.४	०.०	३०.०	३.९	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		१८.०	१९.०	२१.०	२९.०	४५.०
३३.३	३२.०	३१.७	३१.६	३१.७	३२.५	३२.५	कमाल तापमान (अं.से)		३३.०	३२.०	३२.०	३२.०	३१.०
२३.५	२४.५	२२.७	२३.०	२३.५	२३.६	२३.२	किमान तापमान (अं.से)		२४.०	२३.०	२३.०	२३.०	२२.०
स्वच्छ	ढगाळ	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	स.	ढग स्थिती (आकाश)	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	दु.	दु.		पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
८४	७९	९५	९३	७९	८५	८५	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		७८	८२	८२	८६	९०
५५	५८	६७	६५	६०	५८	५८	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६९	७५	७२	७५	७९
५.३	५.४	४.३	२.६	३.९	४.१	५.५	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)		२६	२७	२३	१९	२३
पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- नैऋत्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम	पश्चिम- नैऋत्य	पश्चिम- वायव्य	स.	वाऱ्याची दिशा	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य
पश्चिम- वायव्य	पश्चिम	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	दु.	दु.		पश्चिम- वायव्य	पश्चिम	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील							पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२४ पासून आजपर्यंत		पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२४ पासून आजपर्यंत				
४२.३							३२५.१		२१५.४				

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक १६ जुलै रोजी परभणी जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मुसळधार स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. दिनांक १४ जुलै रोजी परभणी जिल्ह्यात बऱ्याच ठिकाणी तर दिनांक १५ जुलै रोजी परभणी जिल्ह्यात बहुतांश ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जनेसह वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १२ ते १८ जूलै व १९ ते २५ जूलै दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १७ ते २३ जूलै २०२४ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा जास्त, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार मराठवाड्यात काही ठिकाणी मुसळधार पावसाची शक्यता पाहता पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
सोयाबीन	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या सोयाबीन पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सोयाबीन पिकात पाने खाणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्क किंवा अझाडिरेक्टिन १५०० पीपीएम ५०० मिली प्रति एकर याप्रमाणे पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. सोयाबीन पिक पेरणी करून २० दिवस झाले असल्यास तणांच्या व्यवस्थापनासाठी इमॅन्सोमॅक्स ३५ % + इमीझीथोपायर ३५ % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणे करावे. सोयाबीन पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे सोयाबीन पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
खरीप ज्वारी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या खरीप ज्वारी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. खरीप ज्वारी पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमापेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. खरीप ज्वारी पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
बाजरी	वाढीची	वेळेवर पेरणी केलेल्या बाजरी पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. बाजरी पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
ऊस	वाढीची	ऊस पिकात हूमणोच्या अळ्या दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटारिझोयम अॅनोसोफ्लो या जैविक बुरशीचा ४ किलो (जास्त प्रादुर्भाव असल्यास १० किलो) प्रति एकर जमिनीतून वापर करावा. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरिंट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी पावसाची उघाड बघून करावी. ऊस पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
हळद	वाढीची	हळद पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
संत्रा/मोसंबी	फुलधारणा	संत्रा/मोसंबी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
डाळीब	वाढीची	डाळीब बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढून घ्यावे. डाळीब बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चिकू	वाढीची	चिकू बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
भाजीपाला	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून बियाद्वारे लागवड केल्या जाणाऱ्या भाज्या उदा. भेंडी, कारले, भोपळा, दोडका इत्यादी भाजीपाला पिकांची लागवड करावी. गादीवाफ्यावर तयार केलेल्या भाजीपाला पिकांच्या रोपांना ४५ दिवस झाले असल्यास पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा बघून भाजीपाला पिकांची (वांगी, मिरची, टोमॅटो इ.) पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
फुलशेंती	पूर्णलागवड / काढणी	पाऊस झालेल्या ठिकाणी जमिनीत ओलावा असल्याची खात्री करून फुल पिकांची पूर्णलागवड करावी. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकात तण नियंत्रण करावे. फुल पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.
चारा पिके	लागवड	बहुवार्षिक संकरित चारा पिकांची (डोएचएन-६, गुणवंत) लागवड ४ X ४ फुट अंतरावर करावी.
तुती रेशीम उद्योग	---	रेशीम कीटक संगोपनात स्वच्छतेला अनन्य साधारण महत्त्व आहे. हात स्वच्छ धुवूनच संगोपनगृहात प्रवेश करावा पादत्राणे गाणपाटाचे असतील तर २ % फॉर्मलिन मध्ये बुडवून निर्जंतूक करावे व वेगळी स्लीपर/चप्पल संगोपन गृहासाठी वापरावी. किटकनाशक, बुरशीनाशक, तणनाशक किंवा खत पेरणी/फवारणी करून आल्यानंतर संगोपनगृहात लगेच प्रवेश करू नये. रेशीम कीटकांना फांदा खाद्य द्यावे. अळ्यांना हात लागणार नाही याची काळजी घ्यावी. संगोपन गृहात कोबा/सिमेट काँक्रेटची फरशी करून घ्यावी. चोही बाजून अर्धा फुट खोल नाली करावी म्हणजे प्रत्येक रेशीम कीटक संगोपनानंतर निर्जंतूकीकरण करणे सोईचे होईल. ०.३ टक्के कळीचा चुना + ०.२ टक्के ब्लीचिंग पावडर म्हणजे १०० लिटर पाण्यात ३०० ग्रॅम चुना व २ कि.ग्रॅ. ब्लीचिंग पावडरची रॅकवर, जमिनीवर व शेडनेटवर फवारणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	पावसाळ्यात पशुचे खाद्य नियोजन व्यवस्थित ठेवावे व जनावरांचे खाद्य स्वच्छ व कोरडे असावे. जनावरांच्या गोठ्यात जिवजंतूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आजारांच्या विशेष संसर्गजन्य आजार प्रतिबंधक लसीकरण पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने वेळेवर करून घ्यावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी